

**R. P. Georgii De Rhodes Avenionensis, È Societate Iesv,
Philosophia Peripatetica, Ad Veram Aristotelis Mentem**

Rhodes, Georges de

Lvgdvni, 1671

Sect. v. Vtrum plura corpora simul possint esse in eodem loco.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95638)

etiam præfens loco: tertio vtrum possit etiam di-
uinitus aliquid nullibi esse.

§. I.

Quot modis res possint esse præfentes loco.

Triples mo-
dus essendi
in loco.

Loco primò, tribus modis essentialiter distin-
ctis res esse posse præfentes loco, immensè,
definitiuè, circumscriptiuè.

Ratio est, quia quicquid existit, vel est Deus, vel
spiritus, vel corpus: Deus est in loco immensè,
spiritus est definitiuè, corpus circumscriptiuè. Esse
in loco immensè Deus dicitur, quia omnibus re-
bus & spatiis præfens est intus, ac interminabili-
ter, intus replens, foris ambiens, sursum regens,
infra sustinens. *Si ascendero in cælum, illic est; si
descendero in infernum, adest.* Esse definitiuè in lo-
co, est ita esse in spatio definito ac terminato, vt
totum sit in toto loco, & totum in qualibet parte
loci; sic enim Angelus & anima locum occupant:
anima tota corpus informat, & in extremo digi-
to tota est. Locus autem ille definitiuus alius est
totalis, alius inadæquatus; locus Angeli, vel ani-
mæ adæquatus est, quem res exigit occupare secun-
dum suam naturam, non autem maiorem. Locus
inadæquatus est is, in quo licet totus sit Angelus,
vel anima, extra illum tamen est, & ita dicitur esse
in eo totus, non totaliter. Hic modus præfentia
localis proprius quidem spirituum est, vt dixi, quo-
rum nulla est pars, & tamen locum occupant diui-
sibilem, sed diuinitus tamen potest conuenire cor-
pori, quod erit in puncto totum, & tamen millies
& millies replicatum erit in loco diuisibili, & ex-
tensum ad modum spirituum. Cuiusmodi est san-
ctissimum Christi corpus in Venerabili Sacramen-
to totum latens sub tota specie, & totum in singu-
lis eius partibus; nec diminutum in atomo, ne-
que in amplissima mole grandius; totum amans,
& totum amor; spiritus oris nostri, vt in vmbra
eius viuamus. Esse in loco circumscriptiuè dicitur
locatum, quando ita continetur, vt sit totum in
toto loco, & singulas partes habeat in singulis
partibus loci, quo modo existunt in loco substantia
omnes corporeæ; spiritui autem contineri
non potest, quia supponit multitudinem partium,
quæ in spiritibus nulla sunt.

Præter tres illos modos existendi in loco, alia
dicuntur esse per se in loco, alia per accidens. Per
se dicitur esse in loco, quod non est per aliud, in
quo contineatur: huiusmodi est substantia corpo-
rea. Esse in loco per accidens, est esse in loco per
aliud, in quo includatur; sic enim accidentia quæ
inherent corpori, sunt in loco. Deinde alia di-
cuntur esse actu in loco, alia potentiâ. Actû est in
loco, quod actualiter est separatum ab eo, in quo
continetur, vt ignis dicitur actu esse in concauo
lunæ. Potentiâ dicitur esse in loco, quod non est
actu separatum ab eo, à quo proximè ambitur;
v.g. partes intus corporis non actu, sed potentiâ
sunt in loco.

§. II.

*Vtrum omnia sint in loco, & vtrum possit ali-
quid esse nullibi.*

Conclusio
affirmans.

Loco secundò, omnia quæ existunt, siue spiri-
tus sint, siue corpora, esse aliquo modo in
loco, saltem sumpto secundum communem sen-
sam vulgi.

A Primò enim accidentia (vt notauimus) sunt in lo-
co, non per se, quia separata non sunt à substan-
tiis; sed verè tamen locum habent, quo ambiun-
tur aequè ac si essent per se à substantiis separata,
vt patet ex accidentibus Eucharisticis. Secundò
qualibet substantia corporeæ sublunares ambiun-
tur superficie aliqua, quod est etiam certum de sub-
stantiis spiritualibus; tametsi difficile sit dicere,
quomodo illæ carentes partibus coextendi possint
spatio diuisibili, & per quam formam coextendan-
tur. Tertio sphaera vltima cælestis secundum super-
ficiem conuexam non potest esse in loco sumpto
Aristotelicè, sed est tamen in spatio illo, quod dixi
esse supra cælos. Quarto beati existentes in
cælo, & damnati in inferno locum habent, sanè
diuersissimum; *vox enim Domini*, vt explicat Basi-
lius, *diuidens flammam ignis*; quia scilicet amicis
suis habitare Deus dat lucem, inimicis verò para-
uit habitaculum ardoris & caliginis: *Præparata
enim est ab heri topheeth, à rege præparata, profunda
& dilatata. Ibi videlicet habitabunt cadavera virorum,
qui præuicati sunt, quorum ignis non extinguatur,
& vermis non morietur.*

Dico tertio. Implicat rem aliquam esse absolute
nullibi, si esse nullibi significet in nullo esse loco
extrinseco, sumpto secundum communem sensum
vulgi; posse autem esse nullibi, si significet in
nullo esse loco sumpto philosophicè. Res ex dictis
videtur comperta, neque vlla eger probatione.

C Dico quartò. Si præfentia localis esset aliquod
vbi distinctum à re locata, non posset etiam diui-
nitus res creata spoliari omni modo præfentia, sic-
ut implicaret illam esse nullibi. Negant Vasquez
& Moncaus, putantes vbi angelicum esse vni-
onem Angeli cum loco reali, atque adeo putantes
posse Angelum esse nullibi.

Rationes Suarez efficaces sunt, supposita distin-
ctione vocationis à re vbicata, quia primò ex ea
sententia omnis motus localis producit necessariò
vbi: Angelus positus supra cælos moueri posset
localiter: ergo haberet vbi. Deinde relatio non
potest esse sine suo fundamento: sed Angelus vbi-
cunque poneretur, esset præfens, vel distans ab
aliquo loco, & corpore; vel enim esset præfens
cælo, vel ab eo distans: ergo debet semper habere
fundamentum distantia huius & propinquitatis,
quod est internum vbi. Denique sicut non potest
aliquid creari à Deo, quin habeat durationem, ita
vt sit nunc; ita neque accipere potest existentiam,
quin accipiat vocationem, per quam sit alienubi.

Cum ergo quæritur, vtrum possit aliquid esse
nullibi, facilis responsio est; vel enim significatur,
vtrum aliquid carere possit omni loco extrinseco,
vel quæritur de vbi interno distincto: si primum,
nulla res potest esse nullibi absolute, quia est in
spatio, vel reali, vel imaginario: si secundum,
qua libet res nullibi est, quia ficticia est, vt dixi,
vbicatio distincta.

SECTIO V.

*Vtrum plura corpora esse possint simul in
eodem loco.*

DE solis corporibus potest esse quæstio, quia
spiritus se inuicem & corpora peruadunt; im-
penetrabilitas autem solius quantitatis passio est;
vt autem illa explicetur accuratius, tria videntur
necessaria. Primò vtrum corpora naturaliter se mu-
tuo excludant ab eodem loco: secundò, vtrum
diuinitus esse possint simul: tertio, quod est diffi-
cilis,

cellius, quanam sit forma; per quam fiat quantitas impenetrabilis, siue quid sit actualis impenetrabilitas, aut penetrabilitas.

§. I.

Naturalis impossibilitas plurium corporum in eodem loco.

Conclusio
bimembris.

Dico primò, penetrationem corporum suum habentium naturalem modum existendi, esse naturaliter prorsus impossibile; si autem habeant corpora modum existendi spirituales diuinitus superadditum, tunc sine nouo miraculo posse illa existere simul in eodem loco.

Probatio
primæ par-
tis.

Primæ partis ratio est, quia id quod ex natura sua postulat habere partes extra partes in loco, postulat etiam ex natura sua non penetrari: quantitas ex sua natura postulat habere partes extra partes in loco: ergo quantitas ex natura sua postulat non penetrari. Maior evidens est, quia si partes rei alicuius sint extra partes, illæ partes non sunt in eodem loco. Minorem etiam communiter omnes admittunt, quia hoc est proprium quantitatis, vt partes habeat extensas in loco diuisibili. Deinde id etiam probat experientia; sola enim ratio cur machine artis tantarum sint virium, est quia vnum corpus propter impenetrabilitatem extrahit aliud ab eodem loco, vt apparet in puluere tormentario, & bellicis tormentis.

Probatio
secundæ
partis.

Secundæ partis ratio est, quia v. g. Christi corpus in Sacramento Venerabili modum habens præsentie proprium spirituum, ex vi extensionis illius sacramentalis priuatur impossibilitate alterius corporis in eodem loco, cum ex vi talis extensionis partes omnes sint in eodem loco: ergo supposito illo primo miraculo, potest illud corpus penetrare species sacramentales sine nouo miraculo.

Prima ob-
iectio.

Obicitur primò. Si duæ quantitates excludunt se mutuo ab eodem loco, debent esse contrariæ: sed ex Aristotele quantitati nihil est contrarium: ergo duæ quantitates non se mutuo expellunt. Deinde si vna quantitas aliam expelleret, vel id faceret in genere causæ efficientis, vel in genere causæ formalis; non primum, quia quantitas non est actiua; non secundum, quia existentia in loco non fit per informationem; & si vna quantitas formaliter alteram expellit, ne diuinitus quidem potest eam compati.

Resp. quantitates non esse contrarias inuicem, etiam si mutuo se expellant ab eodem loco, contraria enim illa dicuntur, quæ ab eodem subiecto se excludunt essentialiter; quantitas autem aliam excludit in genere causæ formalis: neque obstat quod esse in loco non fit informatio, satis enim est quod sit aliquid simile informationi. Quomodo autem diuinitus possit quantitas penetrari cum altera quantitate, patebit statim.

Secunda
obiectio.

Obiiciuntur secundò plures experientie. Prima est, quod in cyatho cineribus pleno tantum aquæ admittitur, quantum admitteretur si vacuum esset cyathus. Secunda, in cyathum aqua plenum plures possunt admitti nummi, teste Plinio lib. 2. cap. 62. Tertia panis imbuatur aqua, quæ illum penetrat, & liquores corpora solida perineant: in ferro candenti reperitur ignis, in nutritione distribuitur alimentum per partes corporis cum penetratione.

Resp. per nullam ex his omnibus experientis inueniri penetrationem. Ad primam enim de cyatho pleno cineribus, rectè Aristoteles responderi in *problematis* scilicet. 25. *problemate* 8. quod tunc mag-

Ana pars aquæ, ac cinerum in tenues vapores soluitur, & locum aquæ relinquit ingredienti. Addo quod tum aqua, tum cineres tunc valde condensantur, & sic coniunctum vtrumque non maiorem locum occupat, quam si solum esset. Secunda item experientia de nummis immixtis in cyathum aquæ plenum nihil probat, quia patet ad oculum, aquam immixtis nummis super scyphi labia intumescere, causam verò cur non disfluat esse siccitatem labiorum scyphi, quam refugit humiditas aquæ; unde si illa madefiant, statim aqua disfluit. Tertia quoque de pane inutilis est, quia cum ille intingitur aqua, vel vino, non penetratur panis, sed in meatibus admittit liquorem, quod aliis etiam euenit corporibus solidis. In ferro candenti, si est ignis, later omnino in poris ferri. In nutritione non est vlla etiam penetratio, cum per corporis partes ducti sint canales quidem, tum maiores, tum minores, quibus dispensatur præparatus cibus, & conuertitur in viuens.

§. II.

An. & quomodo diuinitus esse possint simul.

Dico secundò posse diuinitus dari penetrationem duorum corporum seruantium suam extensionem naturalem. Ita docent Catholici omnes contra Sectarios nostri temporis, quibus non sine temeritate fauisse videtur Durandus.

Conclusio
affirmans.

C Primò enim sic ex variis Fidei mysteriis planè sequitur. Primum est, quod Maria Sacrarium facta diuinitatis, & magni Regis thalamus, Christum illa peperit, nulla labe accepta puritatis, clausa manente portâ orientali templi in honorem Principis per eam transeuntis, vt sepissime docent Patres. Nazianzenus in *carmine de illa*, Basiliius *orat. de Christi generat.* Athanasius *orat. de Annunciat.* Secundum est quod Christus nondum reuoluto lapide sepulchri, victor exiit è tumulo. Tertium quod ad discipulos ianuis clausis penetravit. Quartum, quod ascendens in cælum, non illud diuinitus, sed permeauit cum penetratione. Quæ verò aduersarij excogitauerint ad hæc explicanda, pudet vel cogitare; audent enim impij Matris Dei pudori contumeliam inferre: volunt Christum venisse ad discipulos per caminum, vel per angustum foramen, quod admittuntur feles, aut catelli, vel emollitum esse parietem ad tempus instar butyri.

Mysteria
fidei ex qui-
bus proba-
tur.

D Deinde probatur, quia extensio situalis, ex qua oritur impenetrabilitas, non minus est intrinseca quantitati, quam ipsa impenetrabilitas: sed extensio situalis est separabilis à quantitate, quod patet primum ex mysterio Eucharistiæ, deinde patet ex rarefactione ac condensatione, in quibus certum est mutari extensionem localem, atque aded illam esse modum quantitati superadditum, cum mutatur immutata manente quantitate: ergo etiam impenetrabilitas est separabilis à quantitate.

Ratio.

E Obiicitur primò. Implicat vt aliquid sit sine sua essentia: sed impenetrabilitas est ipsa essentia quantitatis, cum habere partes extra partes essentialiter conueniat quantitati, quod est esse impenetrabile: ergo quantitas esse non potest sine impenetrabilitate actuali.

Prima ob-
iectio.

Resp. constare omnino ex disputatione præcedenti, quod impenetrabilitas quidem aptitudinalis est essentia quantitatis, impenetrabilitas verò actualis non est illi essentialis.

Obiicitur secundò. Duæ partes quantitatis permanens non minus sunt impossibiles, quam duæ

Secunda
obiectio.
duæ

duæ partes quantitatis successivæ: sed nulla vi, A etiam diuina, possunt duæ partes quantitatis successivæ esse simul in eodem instanti: ergo nulla vi possunt esse in eodem spatio duæ partes quantitatis permanentis.

Resp. negando paritatem, quia tempus cum sit successuum essentialiter, habet partes priores & posteriores; hoc enim est esse successuum: quantitas verò permanens non est essentialiter expulsiua quantitatis alterius ab eodem loco.

Tertia obiectio.

Obiicitur tertio: si actualis impenetrabilitas separari posset à quantitate, illa deberet necessariò esse aliquid superadditum quantitati, & modus ab ea distinctus; sicut extensio est aliquid ab ea distinctum, & substantia est modus distinctus à substantia. Consequens autem illud absurdum videtur: ergo non est separabilis.

Ad hoc dubium, in quo tota difficultas est, ut respondeatur, explicandum est, quomodo Deus faciat ut duo corpora, quæ habent naturaliter incompossibilitatem in eodem loco, incipiant se simul compari, neque amplius se inuicem excludant, quod sanè video explicari difficile posse, quia certum est, ut probavi, quod formaliter, non autem efficienter duæ quantitates se mutuo excludant ab eodem loco, sicut duæ formæ se mutuo expellunt ab eadem materia; manente autem causa formali in subiecto, ponitur necessariò effectus formalis. Hæc, inquam, difficultas ut solui possit, videndum est accuratius.

§. III.

Quid illud sit, per quod quantitas ex impenetrabili sit penetrabilis actus.

Conclusio negans modum impenetrabilitatis.

Dico tertio, actualement impenetrabilitatem non esse modum quantitati superadditum, sed esse ipsammet entitatem quantitatis, quatenus producit per actionem procedentem à Deo ut agente naturaliter; penetrabilitatem verò actualement esse ipsam entitatem quantitatis, quatenus connotat actionem Dei supernaturaliter agentis.

Deum naturaliter agere, non est aliud, quam Deum agere ex decreto ordinario conformi naturis rerum; supernaturaliter agere Deum, est agere per decretum extraordinarium, & contrarium naturis rerum; quod totum satis constare potest ex dictis de impossibilitate duarum formarum. Ex qua doctrina duplex eruitur ratio conclusionis.

Prima ratio.

Prima est, quia impossibilitas duarum quantitatum in eodem loco non magis debet esse distincta à quantitate, quam impossibilitas duarum formarum in eodem subiecto ab ipsa forma: sed impossibilitas duarum formarum in eodem subiecto non est modus illis formis superadditus, sed (ut dixi) est entitas formæ propterea procedit à Deo agente naturaliter: ergo impossibilitas duarum quantitatum in eodem loco non est modus superadditus quantitati: hæc autem impossibilitas est impenetrabilitas. Probatur maior, quia impossibilitas non minùs separatur actu à forma, quam à quantitate, & iisdem argumentis quibus probatur impenetrabilitatem esse distinctam à quantitate, probatur etiam distinctam esse impossibilitatem à forma.

Dices esse disparitatem inter formas & quantitatem, quia formæ non habent impossibilitatem ratione sui, sed ratione subiecti, quantitates autem sunt impossibiles ratione sui, quoniam debet aliquid ab eis auferri, ut fiant compossibiles.

Sed contra, quia incapacitas actualis formarum ratione subiecti, tam est aliquid separabile à formis, quæ diuinitus esse possunt simul in eodem subiecto, quam impossibilitas quantitatis: ergo illa impossibilitas tam distinguitur à formis, quam impenetrabilitas distinguitur à quantitate.

Altera ratio.

Secunda est, quia impenetratio actualis est formaliter aliquid negatiuum, est enim carentia præsentiae localis cum alia quantitate: ergo illa carentia non potest esse modus, sed in recto est quantitas propterea connotat talem negationem in obliquo. Adde quod sine vlla ratione fingitur hic aliquis modus, quia quantitas per suam entitatem excludit aliam quantitatem ab eodem loco, non autem per modum superadditum.

Obiicitur primo. Posita causâ formali ponitur necessariò effectus formalis: sed entitas ipsa quantitatis est causâ formalis expellens aliam quantitatem ab eodem loco: ergo posita entitate quantitatis ponitur effectus eius formalis, scilicet expulsio quantitatis ab eodem loco.

Prima obiectio.

Resp. ex dictis 1. disputat. de impossibilitate formarum, distinguendo maiorem: entitas quantitatis est causâ formalis expellens ab eodem loco aliam quantitatem, entitas quantitatis sola, nego; entitas quantitatis producta per actionem omnipotentiae purè naturalem, concedo; producta per actionem supernaturalem, nego.

Obiicitur secundò. Impenetrabilitas separatur à quantitate: ergo est aliquid ab ea distinctum. Neque recurrere licet ad diuinum imperium, vel ad actum primum potentiorum; nam diuinum imperium, non est causâ formalis huius effectus formalis: actus autem primus potentior nihil nouum ponit in re, nisi per actum secundum, actus secundus idem est, qui prius: ergo nihil ponitur nouum, quod non esset ante.

Secunda obiectio.

Resp. impenetrabilitatem separari posse à quantitate secundum id quod dicit in obliquo, non secundum id quod dicit in recto. Actus primus potentior, & diuinum imperium in obliquo tantum connotantur; non sunt autem forma per quam quantitas vna expellit aliam ab eodem loco.

Obiicitur tertio. Extensio actualis est aliquis modus distinctus à quantitate: ergo actualis etiam impenetratio est modus distinctus. Probatur consequentia: idè extensio est modus distinctus, quia potest separari à quantitate; posset autem dici quod non separatur nisi secundum connotationem. Deinde corpus gloriosum per dotem subtilitatis sit penetrabile cum alia quantitate; hæc autem dos gloriosa non videtur esse sola quantitas, propterea à Deo agente supernaturaliter.

Tertia obiectio.

Resp. extensionem localem esse modum distinctum à quantitate, quia videlicet extensio illa est terminus productus per veram actionem realem, qua corpus rarefit, aut condensatur: videmus enim murari extensionem sine vllò miraculo. Deinde in Venerabili Sacramento tollitur omnino à Christi corpore tota extensio quantitativa, cum totus Christus in puncto sit. Denique impenetratio actualis est aliquid negatiuum; extensio autem est aliquid positiuum, quod exigit ut entitas prius in extensa fiat extensa. De dote subtilitatis disputant Theologi, quid illa sit: mihi sanè prima secundæ visum est, illam nihil esse positiuum corpori realiter superadditum, sed solam quantitatem cum connotatione diuini decreti, & omnipotentiae agentis supernaturaliter.